

Ligia Hnidec

Kształcenie nauczycieli w specjalności edukacji artystycznej szkolnej. Projekt praktyk pedagogicznych

Przedstawione niżej rozważania są przedmiotem stałej troski i tematem dyskusji pedagogów Akademii Muzycznej – Filii w Białymstoku związanych ze specjalnością: edukacja artystyczna szkolna.

W toku wymiany doświadczeń związanych z praktykami pedagogicznymi, przeprowadzonymi podczas realizacji przedmiotów: metodyka wychowania muzycznego (i pokrewnych), ustalono ujednolicony sposób ich odbywania (miejsce, czas, osoby odpowiedzialne, ilość hospitacji i lekcji przeprowadzonych przez studentów).

Wypracowany projekt jest w białostockiej uczelni od dwóch lat wdrażany, a wnioski z realizacji są na bieżąco konsultowane.

Studenckie praktyki pedagogiczne poprzedzone są teoretyczno – merytorycznymi przygotowaniem (wykłady, opracowywanie konspektów) oraz ćwiczeniami – tzw. „lekcjami wewnętrznymi” (warsztaty metodyczne bez udziału uczniów: samodzielne przeprowadzenie fragmentu lub całości lekcji z wybraną grupą wiekową – pozostali uczestnicy imitują sytuację szkolną, a po jej zakończeniu następuje dyskusja).

Oprócz stałych praktyk w formie obserwacji zajęć prowadzonych przez specjalistów i starszych stażem studentów oraz samodzielnego prowadzenia lekcji pod kierunkiem opiekunów praktyk – przy pomocy nauczycieli stale pracujących w różnych placówkach dydaktycznych – projektem objęto zajęcia: pozalekcyjne, wyrównawcze, integracyjne i terapeutyczne. Stworzona została również możliwość pracy z zespołami i chórami szkolnymi.

Projekt uwzględnia zajęcia różnego typu na wszystkich poziomach nauczania powszechnego (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, liceum). W związku z zapotrzebowaniem wykwalifikowanej kadry do szkolnictwa specjalistycznego (zwłaszcza w mniejszych ośrodkach) – w prezentowanym projekcie stworzono możliwość hospitacji i prowadzenia lekcji w szkole muzycznej I stopnia (rytmika, kształcenie słuchu, audycje muzyczne, chór, zespoły instrumentalne). Ponadto projekt zakłada możliwość zwiększenia ilości godzin praktyk poprzez realizację form fakultatywnych, takich jak np.: zajęcia muzyczne w szkole specjalnej, pogotowiu opiekuńczym, domu dziecka itp.

Istotną pomocą w realizacji praktyk pedagogicznych jest dzienniczek praktyk (przygotowany przez zespół pedagogów Akademii Muzycznej: Ligię Hnidec, Wioletę Miłkowską, Renatę Paciukiewicz) składający się z trzech części: zapisów hospitacji, szczegółowej charakterystyki przebiegu samodzielnie przeprowadzonych przez studenta kolejnych lekcji oraz dokumentacji związanej z innymi formami praktyk.

Uzupełnieniem projektu jest włączenie do jego realizacji praktyk pedagogicznych studentów specjalności: prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych, którzy w ramach seminarium pedagogiki wychowania muzycznego zostali zobowiązani do samodzielnego przeprowadzenia po jednej lekcji w każdej grupie wiekowej w szkolnictwie powszechnym i muzycznym (zajęcia poprzedzono hospitacjami).

Wydaje się, że rzetelna obserwacja poczynąń własnych przyszłych kandydatów do zawodu nauczyciela muzyki, daje szansę weryfikacji: postaw, motywacji, wiedzy i predyspozycji do przyszłej pracy a działania uczelni poparte stałym doradztwem metodycznym ze strony opiekunów praktyk i nauczycieli przedmiotów, stwarzają nadzieję na wykształcenie w przyszłości świadomych i dobrze przygotowanych pedagogów.

**Projekt praktyk pedagogicznych, kierunek: edukacja artystyczna
w zakresie sztuki muzycznej**
Specjalność: edukacja artystyczna szkolna

Zestawienie ilości godzin hospitacji i zajęć do samodzielnego przeprowadzenia przez każdego studenta.

	Hospitacje	Samodzielne prowadzenie
zajęcia umuzykalniające (grupy przedszkolne)	2	2
muzyka – sztuka : klasy 1, 2, 3 szkoła podstawowa	3	1
muzyka – sztuka : klasy 4, 5, 6 szkoła podstawowa	6	6
grupy taneczne, zespoły folklorystyczne	2	1
szkolne zespoły instrumentalne (flety, instrumenty sztabkowe, perkusyjne itp.)	2	2
zbiorowa nauka gry na keyboardach, gitarach	1	1
chór szkolny, grupy wokalnie – instrumentalne	8	5
zajęcia integracyjne (np. teatr szkolny)	2	2
audycje szkolne i koncerty	2	2
oprawa muzyczna uroczystości i imprez szkolnych	2	3
muzyka – gimnazjum	2	2
muzyka – liceum	2	1
zajęcia ogólnomuzyczne PSM I st. (rytmika, audycje muz. itp.)	6	6
Razem:	40	34

Dzienniczek
praktyk pedagogicznych
specjalność: edukacja artystyczna szkolna

Imię i nazwisko.....

Nazwa uczelni.....

Data	
Rodzaj zajęć	
Grupa wiekowa	
Miejsce praktyk	
Nauczyciel prowadzący zajęcia	
Opiekun praktyk	

Data	
Rodzaj zajęć	
Grupa wiekowa	
Miejsce praktyk	
Nauczyciel prowadzący zajęcia	
Opiekun praktyk	

Data	
Rodzaj zajęć	
Grupa wiekowa	
Miejsce praktyk	
Nauczyciel prowadzący zajęcia	
Opiekun praktyk	

Data	
Rodzaj zajęć	
Grupa wiekowa	
Miejsce praktyk	
Nauczyciel prowadzący zajęcia	
Opiekun praktyk	

Miejsce praktyk.....

Klasa, grupa wiekowa.....

Data.....

Rok studiów.....

1. Przygotowanie studenta do lekcji (ocena teoretyczno – metodyczna)

-konspekt

(różnorodność form, ćwiczenia przygotowująco-utrwalające przeprowadzenie tematu głównego, cele lekcji, metody, sposoby prowadzenia tematu głównego, itp.)

ndst.....dst.....db.....bdb.....celujący

-wykorzystanie pomocy naukowych (instrumentów, rekwizytów, itp.)

ndst.....dst.....db.....bdb.....celujący

-nowatorstwo w nauczaniu (korelacja z innymi formami, dziedzinami sztuk, przedmiotami)

ndst.....dst.....db.....bdb.....celujący

2. Samodzielne prowadzenie lekcji

-tempo lekcji

zbyt wolne.....dobre.....za szybkie.....nierównomierne

-słownictwo: język, umiejętność interesującego przedstawiania wiadomości

zbyt naukowyzbyt potoczny.....zbyt dziecinny.....prawidłowy

-umiejętność nawiązywania kontaktu z grupą

słaba.....zadowolająca.....dobra.....b. dobra.....celująca

-umiejętność utrzymywania dyscypliny

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

-przeprowadzenie tematu głównego

niewystarczające.....dst.....db.....bdb.....celujący

3. Praktyczne umiejętności studenta wykorzystywane podczas lekcji

-śpiew (np. prezentacja nowej piosenki)

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

-gra na instrumentach (akompaniament do piosenki, gra na flecie prostym)

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

-umiejętność kierowania grupą podczas:

**ćwiczeń ruchowych*

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

**gry na instrumentach*

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

**ćwiczeń twórczych*

ndst.....dst.....db.....bdb.....celująca

4. Zastosowanie i realizacja różnorodnych form nauczania w sposób:

niewystarczający.....dst.....db.....bdb.....celujący

5. Twórcze, nowatorskie podejście do tematu

niewystarczające.....występujące w nieznacznym czasie.....szczególnie twórcze

Inne uwagi:

Podpis opiekuna praktyk